KAUPUNGINHALLITUKSEN LAUSUNTO TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTIKERTOMUKSEEN VUODELTA 2025

Johdanto kaupunginhallituksen lausuntoon

Tornion kaupungin tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2025 käsiteltiin kaupunginvaltuustossa 15.6.2026 § 76.

Kaupunginvaltuusto päätti

1. merkitä vuoden 2025 arviointikertomuksen tiedoksi ja lähettää sen edelleen kaupunginhallitukselle toimenpiteitä varten sekä

2. pyytää kaupunginhallitukselta lausunnon (KuntaL 121 §) lokakuun 2026 loppuun mennessä siitä, mihin toimiin sen johdosta on ryhdytty.

Konserni- ja elinvoimapalvelut on koonnut kaupungin toimialojen ja tytäryhteisöjen lausunnot tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa huomioimiin asioihin.

Kaupunginhallitus käsittelee lausunnon kokouksessaan 19.10.2026 ja kaupunginvaltuusto kokouksessaan 9.11.2026.

Konserni- ja elinvoimapalveluiden lausunto

Tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa on arvioitu ansiokkaasti konserni- ja elinvoimapalvelujen toimintaa vuonna 2025.

Onnistumisina on todettu Laurila-Tornio-Haaparanta radan avajaisia 27.1.2025, Meri-Lapin työllisyysalueen toiminnan käynnistyminen 1.1.2025, Kokonaisarkkitehtuurihankkeen päättyminen kesäkuussa 2025, jonka tuloksena on mallinnettu nykytila ja tavoitetila kaupungin toimialoilta sekä energia- ja vesiyhtiöistä. Tornionjoen lippokalastus–elävä kulttuuriperintö Ruotsin ja Suomen rajalla Unescon ihmiskunnan aineettoman kulttuuriperinnön luetteloon on valmistunut ja lähetetty Pariisiin. Tarkastuslautakunta on myös todennut työllisyysalueen osalta onnistumisina koulutussopimusten hyvät kokemukset sekä sen, että Tornion työttömyysaste on matalampi kuin koko Suomen työttömyysaste.

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus kiinnittää huomiota Tornion kaupungin palvelukulttuuriin ja perusteltuihin päätösesityksiin. Tornion kaupunginhallitus on kokouksessaan 21.9.2026 § 304 päättänyt ottaa käytöön päätösten ennakkoarviointimenettelyn, jonka tarkoituksena on jäsentää ja selkeyttää valmistelu- ja päätöksentekokulttuuria sekä tukea moniarvoista ja läpinäkyvää päätöksentekokulttuuria. Lisäksi kaupunkistrategiassa mainittu hyvän hallintotavan ohje tulee antamaan näkökulmia myös päätösvalmisteluun ja palvelukulttuuriin. Hyvän hallintotavan ohjeen on määrä valmistua vuoden 2027 aikana.

Sivistyspalveluiden lausunto

Sivistyslautakunta pitää tärkeänä, että tarkastuslautakunta on nostanut esille sivistyspalvelujen toiminnassa saavutettuja onnistumisia. Erityisen myönteistä on, että varhaiskasvatus on pystytty järjestämään lainsäädännön mukaisesti ja vakituisissa tehtävissä henkilöstön kelpoisuustilanne on hyvä. Myös henkilöstön työhyvinvointi ja työssä jaksaminen ovat säilyneet hyvällä tasolla.

Perusopetuksessa toiminnan kehittämistä on jatkettu muun muassa METKA-toiminnan ja työelämäpainotteisen TEPPO-opetuksen avulla. Lukiossa vahvuuksina korostuvat kansainvälisyys, erityisopetuksen kehittäminen sekä yhteistyö muiden toimijoiden kanssa. Henkilöstön osaamisen kehittämistä on tuettu kaikissa palveluissa kannustamalla henkilöstöä kouluttautumiseen ja mahdollistamalla osallistuminen ajankohtaisiin koulutuksiin.

Sivistyslautakunta näkee tärkeänä, että toiminnan kehittämistä jatketaan tunnistettujen vahvuuksien pohjalta samalla, kun tarkastuslautakunnan esiin nostamiin kehittämiskohteisiin vastataan suunnitelmallisesti.

Kehitettäväksi tarkastuslautakunta on nostanut lyhytaikaisten sijaisten rekrytoinnin, hankinnat ja kilpailutukset sekä esteettömyyden. Lyhytaikaisten sijaisten saatavuus on tunnistettu haasteeksi erityisesti varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa. Rekrytointiprosessia kehitetään jatkuvasti, ja samalla vahvistetaan rekrytoinnista vastaavien henkilöiden osaamista sekä sijaisverkostoa. Tavoitteena on sujuvoittaa sijaisten saatavuutta ja varmistaa toiminnan jatkuvuus myös äkillisissä poissaolotilanteissa.
Kaupungin hankintapalvelut vastaavat kilpailutusprosessien toteuttamisesta yhteistyössä toimialojen kanssa. Sivistyspalvelut osallistuvat oman toimialansa hankintojen valmisteluun ja määrittelevät hankinnan toiminnalliset tarpeet ja

vaatimukset. Yhteistyötä hankintapalvelujen kanssa kehitetään edelleen niin, että sivistyspalvelujen erityistarpeet tulevat huomioiduiksi mahdollisimman hyvin jo hankintojen valmisteluvaiheessa.

Sivistyspalvelujen toimitilojen esteettömyyteen kiinnitetään huomiota yhteistyössä teknisten palvelujen kanssa. Esteettömyystarpeita huomioidaan erityisesti tilojen korjausten, muutostöiden ja investointien suunnittelun yhteydessä. Tavoitteena on edistää sivistyspalvelujen tilojen turvallista ja yhdenvertaista saavutettavuutta.

Tarkastuslautakunta on nostanut sivistyslautakunnalle pohdittavaksi, erityisen tuen kasvuun vastaamisen (nykyisin oppimisen tuki), syntyvyyden laskun ja yhä nuorempien lasten osallistumiseen varhaiskasvatukseen, päivittäiseen turvallisuuteen ja päihteisiin. Lasten ja nuorten tuen tarpeiden lisääntyminen on tunnistettu sekä varhaiskasvatuksessa että perusopetuksessa. Palvelujen ja henkilöstöresurssien suunnittelussa seurataan tuen tarpeiden kehitystä ja pyritään kohdentamaan resurssit tarkoituksenmukaisesti. Samalla kehitetään ennaltaehkäiseviä toimintamalleja sekä moniammatillista yhteistyötä.

Lasten määrän väheneminen ja varhaiskasvatukseen osallistumisen muutokset huomioidaan palveluverkon ja henkilöstöresurssien suunnittelussa. Palvelutarpeen kehitystä seurataan jatkuvasti, jotta varhaiskasvatuspalvelujen määrä, sijainti ja henkilöstö voidaan mitoittaa muuttuvaa tarvetta vastaavasti. Uuden päiväkodin käyttöönotto ja siihen liittyvät palveluverkon muutokset ovat osa tätä kokonaisuutta.

Turvallisuuden ylläpitäminen ja kehittäminen on osa sivistyspalvelujen päivittäistä toimintaa. Yksiköiden turvallisuuskäytäntöjä, henkilöstön osaamista sekä varautumista erilaisiin häiriö- ja vaaratilanteisiin ylläpidetään ja kehitetään säännöllisesti. Kouluissa nimetyt turvallisuusvastaavat tukevat osaltaan turvallisuustyön yhtenäistämistä ja jatkuvuutta.

Lasten ja nuorten päihteiden käyttöön ja siinä tapahtuviin muutoksiin kiinnitetään huomiota yhteistyössä koulujen, opiskeluhuollon, nuorisopalvelujen sekä muiden lasten ja nuorten kanssa toimivien tahojen kanssa. Painopisteenä ovat ennaltaehkäisevä työ, varhainen puuttuminen sekä yhteisten toimintatapojen vahvistaminen.

Elämänlaatulautakunta pitää tärkeänä, että tarkastuslautakunta on nostanut arvioinnissaan esille elämänlaatupalvelujen monipuolisen toiminnan ja vuoden aikana saavutettuja onnistumisia. Kulttuuripalveluissa merkittäviä

kokonaisuuksia ovat olleet uusien tapahtumien ja yhteistyömuotojen kehittäminen sekä Tornionjoen lippokalastuskulttuurin UNESCO-hakuprosessin edistäminen osana Interreg Aurora -hanketta ja valmistautumista Oulu2026-kulttuuripääkaupunkivuoteen.

Kirjastopalveluissa viestintää ja lukutaitotyötä on kehitetty sekä vahvistettu yhteistyötä lasten, nuorten ja oppilaitosten kanssa. Tornionlaakson museossa saavutettu kaikkien aikojen kävijäennätys sekä uusien kävijäryhmien tavoittaminen ovat osoitus monipuolisen näyttely-, tapahtuma- ja yleisötyön onnistumisesta. Liikuntapalveluissa seurafoorumin perustaminen sekä liikuntatoimen ja kunnossapidon yhteistyön vahvistuminen ovat tukeneet palvelujen kehittämistä.

Elämänlaatulautakunta pitää tärkeänä, että toimintaa kehitetään edelleen tunnistettujen vahvuuksien pohjalta ja samalla vastataan suunnitelmallisesti tarkastuslautakunnan esille nostamiin kehittämistarpeisiin.

Kehitettäväksi tarkastuslautakunta on nostanut liikuntapaikkojen kulunvalvonnan, Rantakadun ja Åströmin puiston alueen, kulttuuripalvelujen saatavuuden ja kirjastopalveluista tiedottamisen. Liikuntapaikkojen kulunvalvontajärjestelmien toimivuudessa on ollut puutteita, joiden korjaamiseen kiinnitetään edelleen huomiota. Tavoitteena on varmistaa järjestelmien luotettava toiminta sekä käyttäjien sujuva ja turvallinen pääsy liikuntatiloihin yhteistyössä hankintojen ja teknisten palveluiden kanssa.

Rantakadun ja Åströmin puiston alueen kehittämistyöt on toteutettu mahdollisuuksien rajoissa. Valokuituyhteyksien rakentaminen on vielä kesken. Alueen kehittämisessä huomioidaan sen monipuolinen käyttö tapahtuma-, kulttuuri- ja virkistysympäristönä.

Kulttuuripalvelujen tavoitteena on tavoittaa mahdollisimman monipuolisesti eri-ikäisiä ja eri puolilla kaupunkia asuvia kuntalaisia. Kulttuurin saavutettavuutta edistetään viemällä toimintaa erilaisten kohderyhmien pariin sekä järjestämällä mahdollisuuksien mukaan maksuttomia ja matalan kynnyksen kulttuuritapahtumia. Toimintaa kehitetään yhteistyössä yhdistysten, yhteisöjen ja muiden paikallisten toimijoiden kanssa.

Kirjastopalvelujen tiedottamista kehitetään jatkuvasti eri viestintäkanavia hyödyntäen. Tavoitteena on tehdä palvelut entistä tunnetummiksi ja tavoittaa erilaisia käyttäjäryhmiä mahdollisimman kattavasti. Samalla kehitetään

itsepalvelumahdollisuuksia ja kannustetaan verkkokirjaston käyttöön osana kirjastopalvelujen saavutettavuuden ja joustavuuden parantamista.

Tarkastuslautakunnan on nostanut pohdittavaksi liikuntapaikkojen palvelujen kehittämisen, kansalaisopiston opettajien saatavuuden ja kurssimaksut sekä esteettömyyden
Liikuntapalvelujen kehittämisessä on tärkeää kuulla kuntalaisia ja palvelujen käyttäjiä. Kuntalaiskyselyä voidaan hyödyntää yhtenä keinona kerätä tietoa liikuntapaikkojen käytöstä, saavutettavuudesta ja kehittämistarpeista. Lisäksi liikuntaseurojen näkemyksiä saadaan toiminnan kehittämiseen perustetun seurafoorumin kautta.

Kansalaisopiston opettajien saatavuudessa on tunnistettu haasteita. Opetustarjonnan suunnittelussa huomioidaan opettajien saatavuus, kuntalaisten tarpeet sekä kaupungin taloudelliset reunaehdot. Tavoitteena on säilyttää opetustarjonta mahdollisimman monipuolisena ja kuntalaisten tarpeita vastaavana. Kaupungin talouden tasapainottamistoimet vaikuttavat myös kansalaisopiston toimintaan. Kurssimaksujen muutosten yhteydessä on tärkeää huomioida kaupungin taloudellisen tilanteen lisäksi palvelujen saavutettavuus ja kuntalaisten mahdollisuudet osallistua kansalaisopiston toimintaan. Seminaarinkadun kansalaisopiston tilojen esteettömyydessä on tunnistettu haasteita. Esteettömyyteen liittyviä tarpeita tarkastellaan yhteistyössä kaupungin teknisten palveluiden kanssa, ja ne huomioidaan mahdollisuuksien mukaan tiloja koskevassa suunnittelussa ja tulevissa toimenpiteissä.

Kokonaisuutena elämänlaatulautakunta pitää tärkeänä, että palvelujen kehittämisessä huomioidaan taloudellisten reunaehtojen rinnalla palvelujen saavutettavuus, kuntalaisten osallisuus sekä eri väestöryhmien mahdollisuudet käyttää kaupungin kulttuuri-, kirjasto-, museo-, liikunta-, nuoriso- ja kansalaisopistopalveluja. Tarkastuslautakunnan havainnot tukevat tätä jatkuvaa kehittämistyötä.

Aineen taidemuseon johtokunta pitää tärkeänä, että tarkastuslautakunta on nostanut arvioinnissaan esille taidemuseon toiminnan vahvuuksia ja vuoden aikana saavutettuja onnistumisia. Erityisen myönteistä on museon laaja ja eri ikäryhmät tavoittava yleisö- ja taidekasvatustyö. Aineen taidemuseon kehittämä jalkautuva taidemalli lisää taide- ja kulttuuripalvelujen saavutettavuutta viemällä toimintaa osallistujien luo myös museorakennuksen ulkopuolelle.

Museon toiminnan määrä ja kattavuus ovat tarkastuslautakunnan arvion mukaan valtakunnallisessa vertailussa korkealla tasolla. Vuonna 2025 museon

kävijämäärä oli 20 000, ja kävijämäärä on ollut kasvussa. Monipuolinen näyttely- ja tapahtumatoiminta sekä yhteistyö alueen eri toimijoiden ja yhdistysten kanssa tukevat eri kohderyhmien tavoittamista.

Aineen taidemuseon laaja ja arvostettu kokoelma muodostaa merkittävän osan yhteistä kulttuuriperintöä. Kokoelman saavutettavuutta edistetään muun näyttely- ja yleisötyön lisäksi lainaamalla teoksia muiden museoiden näyttelyihin sekä tuomalla taidetta osaksi kuntalaisten arkiympäristöjä. Tästä esimerkkinä on taidemuseon kokoelmateoksen sijoittaminen Isopalon päiväkotiin.

Johtokunta pitää tärkeänä myös tarkastuslautakunnan havaintoa henkilöstön sitoutumisesta sekä henkilöstön osaamiseen ja hyvinvointiin kiinnitetystä huomiosta. Henkilöstön osaaminen ja sitoutuminen mahdollistavat museon monipuolisen toiminnan sekä toiminnan toteuttamisen myös museon omien tilojen ulkopuolella.

Kokonaisuutena Aineen taidemuseon johtokunta pitää tarkastuslautakunnan esille nostamia onnistumisia osoituksena museon toiminnan laajuudesta, henkilöstön osaamisesta ja sitoutumisesta sekä pitkäjänteisestä yleisö- ja taidekasvatustyöstä. Samalla johtokunta tunnistaa, ettei tarkastuslautakunta ole esittänyt Aineen taidemuseolle kehittävää tai pohdittavaa.

Teknisten palveluiden lausunto

Tarkastuslautakunta on nostanut arviointikertomuksessaan vuodelta 2025 teknisten palvelujen osalta esiin seuraavia kohteita.

Onnistumisissa on mainittu mm. kaavoitushankkeiden edistäminen tuulivoiman, aurinkovoiman, yleiskaavan, teollisuuden asemakaavojen edistäminen ja hyväksyminen, pohjan stadionin kehittäminen ja Karungin urheilutalon toteuttaminen, hankintapolitiikan tuomat säästöt, kiinteistöjen kunnossapidon parantaminen, katuverkoston perusparannusten suunnitelmallisen toteuttamisen ja Näränperän padon korotus. Pirkkiön venereitin kunnostamisen aloitus tosin on siirtynyt kasvillisuusselvityksen siirtyessä tulevalle keväälle.

Kehitettävissä kohteissa on huomioitu hankintojen oikea-aikaisuuden merkitystä. Teknisissä palveluissa tehdään aktiivista työtä hankkeiden valmistelun osalta, jotta hankkeet saataisiin aikaisemmin kilpailutukseen. Tässä on hyvä huomioida, ettei kaikkia valtion taholta tulevia lisäselvityksiä pystytä

ennakoimaan riittävästi. Myös kaupunkilaisten osallistamisella voi olla yllättäviä viivästäviä vaikutuksia esim. katusuunnitelmien valmistumiseen ja hyväksyntäaikatauluun joissakin hankkeissa. Pääsääntöisesti pyritään tulevina vuosina tekemään suunnitelmia valmiiksi tuleville vuosille, jottei urakoiden kilpailuttaminen viivästy turhaan. Myös Tornion Vesi Oy:n osalta hankkeet saattavat vaihtua kunnallistekniikan pikaisen uusimistarpeen vuoksi, jotka viivästyttävät suunnittelua ja urakkakilpailutuksia. Yhteishankkeiden ja niiden suunnitelmallisuuden parantaminen vaatii vielä hiomista.

Maatuvien purojen ja putaiden osalta kaupunki ei ole pääsääntöisesti niiden vesialueiden omistaja eikä suoraan voi olla ennallistava taho. Näiden hankkeiden osalta yhteistyötä voidaan tehdä osakaskuntien kanssa.

Teknisissä palveluissa on työn alla metsäomaisuuden hoitosuunnitelma ja metsäohjelma. Nämä pyritään saamaan hyväksyntään vuoden 2027 aikana. Metsiä on hoidettu nykyisten resurssien puitteissa hyväksikäyttäen mm. ilmaisia Stora Enson ja Metsä Groupin tietokantoja, joista saadaan ajantasaista tietoa kaupungin metsäomaisuuden tilasta ja sen uudistamistarpeista.

Pohdittavaksi tarkastuslautakunta esittää seuraavalle viisivuotiskaudelle Tornionjoen sivuhaarojen ennallistamisen suunnittelua ja aikatauluttamista. Kaupungin rooli tulisi olla yhteistyössä vesialueiden omistajien kanssa etsiä mahdollisia kunnostuskohteita ja etsiä niille rahoitusta. Kaupungin rooli ei voi olla varsinainen ennallistamissuunnitelmien teettäminen. Kuusiluodon hankinnasta ja sen mahdollisesta kehittämisestä retkeily- ja virkistyskohteeksi ei ole käynnissä kaupungilla hanketta tällä hetkellä. Mikäli sellainen käynnistetään, tulisi sen suunnittelu- ja rakentamiskustannukset ottaa osaksi investointiohjelmaa.

Käytöstä poistettuja rakennuksia on purkamatta mm. Länsirannalla, joihin esitettyjä määrärahoja on jouduttu aiemmin poistamaan käyttötaloudesta tiukan taloustilanteen vuoksi. Tarkastuslautakunnan esitys kiinteistöjen purkamisesta lisäisi alueen viihtyvyyttä ja mahdollistaisi tonttien paremman markkinoinnin.

Meri-Lapin Ympäristöpalvelujen osalta ympäristötarkastajan lisäresurssia on esitetty vuoden 2027 talousarvioon lakisääteisten tarkastuksien toteuttamisen mahdollistamiseksi. Sähköisten palvelujen kehittäminen ja sähköisen arkistoinnin käyttöönotto pyritään saamaan toteutettua vuoden 2027 aikana. Haja-asutusalueiden jätevesien tilannekartoitus on saatu tehtyä kesän 2026 aikana.

Konserniyhteisöjen omistajaohjaus ja vuositavoitteiden toteutuminen

Tornion Energia Oy

Energia-ala on murroksessa ja alalla tapahtuu huomattava määrä kehitystä niin energian tuotannon kuin tietojärjestelmien suhteen. Tornion Energian on vastattava ympäristön vaatimuksiin ja samalla varmistaa Tornion kaupungin asiakkaiden riittävä sähkön riittävyys.

Yhtiössä seuraa aktiivisesti energia-alan regulaation vaatimuksia ja energian hinnoittelua. Ajantasaisen lainsäädännön mukaiset toiminnot on toteutettava aikataulussaan kustannustehokkaasti. Yhtiön toiminnan kehityksessä tulee arvioida tulevan ajan vaatimukset sekä verkon rakentamisen että sitä ylläpitävien järjestelmien kehityksessä. Yhtiö on vahvistanut fyysisen ja kyberturvallisuuden tasoa. Yhtiössä on mallinnettu tietojärjestelmien ja sovellusten sekä teknologian nykytila ja tavoitetilan arkkitehtuuri sekä niiden välinen tietoliikenne.

Tornion Vesi Oy

Kehitettävää

Vuotovesien määrän minimointi.

Saneerauksia jatketaan suunnitelman mukaisesti.
Jätevesiverkoston vuotovesien osalta selvitetään vaihtoehtoja tarjolla olevista palveluista ongelmakohteiden löytämiseksi.

Business Tornio

Kehitettävää

Tornion yritysalueiden markkinoinnin tehostaminen

Tornion yritysalueiden markkinointia on jatkettu vuoden 2026 aikana eri kanavissa käytettävissä olevien resurssien puitteissa. Markkinointia on toteutettu muun muassa Business Tornion viestintä- ja somekanavissa, suoralla yrityskontaktoinnilla, tapahtumaosallistumisilla sekä alueellisessa ja valtakunnallisessa verkostotyössä.

Yritysalueiden markkinointi edellyttää pitkäjänteistä ja kohdennettua tekemistä, jossa Tornion vahvuudet tuodaan esille erityisesti sijoittumista, kasvua ja investointeja suunnitteleville yrityksille.

Jatkossa markkinointia pyritään edelleen selkeyttämään ja kohdentamaan erityisesti Tornion keskeisille vahvuusaloille, kuten teollisuuteen, logistiikkaan, kauppaan, palveluliiketoimintaan ja vihreän siirtymän mahdollisuuksiin.

Yritysalueiden markkinoinnissa korostetaan Tornion logistista sijaintia, rajayhteyttä, teollista toimintaympäristöä, saavutettavuutta sekä kaupungin tarjoamia sijoittumismahdollisuuksia.

Markkinointimateriaaleja kehitetään ja päivitetään edelleen yhteistyössä Tornion kaupungin kanssa. Tavoitteena on, että yritysalueista, tonteista, toimitiloista ja sijoittumismahdollisuuksista on saatavilla ajantasaista ja helposti hyödynnettävää tietoa sekä kotimaisille että kansainvälisille yrityksille ja investoijille.

Pohdittavaksi

Palvelujen markkinoinnin tehostaminen uusille ja toimiville yrityksille

Business Tornion palvelujen markkinointia uusille ja toimiville yrityksille kehitetään edelleen, jotta yritykset tunnistavat paremmin saatavilla olevat neuvonta-, kehittämis- ja kasvupalvelut. Tavoitteena on lisätä palvelujen tunnettuutta ja madaltaa yritysten kynnystä ottaa yhteyttä eri kehitysvaiheissa.

Palvelujen markkinoinnissa on tärkeää huomioida sekä aloittavat yrittäjät että jo toimivat yritykset. Aloittaville yrittäjille korostuvat perustamisneuvonta, liiketoimintasuunnitelmat, rahoitusvaihtoehdot ja yritystoiminnan alkuvaiheen käytännön kysymykset. Toimiville yrityksille keskeisiä teemoja ovat kasvu, kansainvälistyminen, investoinnit, omistajanvaihdokset, digitalisaatio, vastuullisuus sekä rahoitus- ja kehittämismahdollisuudet.

Käytännössä palvelujen markkinointia voidaan tehostaa esimerkiksi lisäämällä kohdennettua viestintää yritysten eri tarpeisiin, hyödyntämällä uutiskirjeitä ja somekanavia sekä tuomalla esille konkreettisia esimerkkejä siitä, millaisissa tilanteissa Business Tornio voi yrityksiä auttaa. Seuraamalla Business Tornion tavoitteellisia tuloksia viikoittain, pystymme kohdentamaan toimenpiteitä paremmin tavoitteiden mukaisesti.

Lisäksi yhteistyötä voidaan vahvistaa Tornion kaupungin, oppilaitosten, yrittäjäjärjestöjen, rahoittajien ja muiden alueellisten toimijoiden kanssa, jotta tieto palveluista tavoittaa yritykset mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Palvelujen markkinoinnin kehittämisellä tuetaan uusien yritysten syntymistä, toimivien yritysten kasvua, investointien edistämistä sekä Tornion elinvoiman vahvistumista.

Tornion Vuokra-asunnot Oy, Tornion Krunni Oy ja Tornion Palveluasunnot Oy

Onnistumiset

VARKE (entinen ARA) vuokranmääritys eli talousarvio laaditaan omakustannusperiaatteen mukaisesti. Tämä tarkoittaa, että vuokratuotoilla katetaan toiminnan menot, eikä toiminnalla tavoitella voittoa. Talousarviossa varataan vuosittain määrärahoja esimerkiksi korjaus- ja remonttikustannuksiin. Osa laajoista investoinneista aktivoidaan taseeseen, kun taas pienemmät tai luonteeltaan kuluiksi kirjattavat menot merkitään tuloslaskelmaan. Vuoden 2025 tappiollinen tulos johtui siitä, että Puistolammintien purkukustannuksia kirjattiin tuloslaskelmaan.

Krunnin osalta oman remonttihenkilöstön ylläpitäminen on perusteltua. Remonttityön lisäksi henkilöstö hoitaa monipuolisesti kiinteistöjen ylläpitoon liittyviä tehtäviä, kuten kodinkoneiden siirtoja sekä jätekatoksiin jätettyjen huonokuntoisten huonekalujen ja muun ylimääräisen tavaran poistamista ja siistimistä. Kesällä 2026 remonttihenkilöstö maalasi Kallioputaalla yhden puuvuorisen talon. Työn teettäminen ulkopuolisella urakoitsijalla olisi tullut huomattavasti kalliimmaksi. Ulkopuolisia yrityksiä joudutaan kuitenkin käyttämään, koska kolmen henkilön oma henkilöstö ei pysty toteuttamaan kaikkia tarvittavia remontteja.

Pohdittavaa

Vuokra-asuntojen ja Palveluasuntojen osalta merkittävin riski liittyy Laphaan ja Humanaan vuorattuihin kohteisiin. Osa asunnoista voitaisiin vuokrata edelleen lähes sellaisenaan, sillä ne ovat tälläkin hetkellä Laphan asumiskäytössä. Sen sijaan Länsipohjankadun kohteissa on asuntoja, jotka vaatisivat laajoja peruskorjauksia ennen kuin ne soveltuisivat talliseen asumiseen. Kohteet on suunniteltu laitosmaisiksi, eikä niiden nykyinen tilaratkaisu mahdollista tavanomaista asumista ilman muutostöitä.

Länsipohjankatu 22 kahden kohteen osalta on haettu ARA:lta (nykyisin VARKE) vapautusta käyttö- ja luovutusrajoituksista, mutta hakemukset hylättiin. Uutta hakemusta ei tällä hetkellä voi jättää. Mikäli nykyiset vuokralaiset kuitenkin tulevaisuudessa luopuisivat kohteista, olisi tarpeen olla uudelleen yhteydessä sekä VARKEen että Verohallintoon jatkotoimenpiteiden selvittämiseksi.

Tornion Työvoimalasäätiö

Tornion Työvoimalasäätiön toiminta-ajatuksena on sosiaalisen työllistämisen, kuntoutuksen ja valmennuksen järjestäminen ja kehittäminen Tornion kaupungissa ja lähialueilla. Säätiö toimii työelämälähtöisen kuntoutuksen ja valmennuksen asiantuntijaorganisaationa.

Työvoimalasäätiön perustehtävän rinnalla kiertotalouden ja uudelleenkäytön osaamista on vahvistettu määrätietoisesti osana toiminnan kehittämistä. Kiertotalouteen liittyvät työ- ja oppimisympäristöt tarjoavat asiakkaille monipuolisia ja työelämälähtöisiä tehtäviä, joissa voidaan vahvistaa osaamista, työelämävalmiuksia ja osallisuutta sekä rakentaa polkuja kohti koulutusta ja työllistymistä. Näin kiertotalouden kehittäminen tukee samanaikaisesti säätiön ympäristövastuullisuutta ja sosiaalista perustehtävää: materiaalien uudelleenkäytön ja kierrätyksen lisäämisen rinnalla syntyy merkityksellisiä osallistumisen, osaamisen kehittymisen ja työllistymisen mahdollisuuksia erityisesti heikossa työmarkkina-asemassa oleville henkilöille.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2025

Vuonna 2025 Tornion Työvoimalasäätiö jatkoi toimintansa ja palveluidensa kehittämistä muuttuvassa toimintaympäristössä. Keskeisenä tavoitteena oli vastata mahdollisimman hyvin sosiaalipalveluiden asiakkaiden yksilöllisiin palvelutarpeisiin sekä vahvistaa heikossa työmarkkina-asemassa olevien henkilöiden työllistymis- ja kouluttautumisedellytyksiä. Asiakkaille tarjottiin yksilöllisesti suunniteltuja valmennus- ja kuntoutuspalveluita sekä mahdollisuuksia vahvistaa työelämätaitoja ja ammatillista osaamista erilaisissa työ- ja oppimisympäristöissä.

Kiertotalous vahvistui vuoden aikana entistä näkyvämmäksi osaksi säätiön toimintaa. Kiertotaloustoiminta tukee samanaikaisesti säätiön perustehtävää ja ympäristövastuullisuutta tarjoamalla asiakkaille monipuolisia, työelämälähtöisiä tehtäviä sekä mahdollisuuksia osaamisen kehittämiseen. Toiminnan kehittämisessä painotettiin materiaalien uudelleenkäyttöä ja kierrätystä sekä niihin liittyvän osaamisen vahvistamista.

Vuonna 2025 säätiön kehittämistoimintaa vahvistettiin myös hanketoiminnan kautta. OK! Osaamispassilla osallisuutta -hankkeessa (ESR) jatkettiin työelämälähtöisen osaamisen tunnistamisen ja näkyväksi tekemisen kehittämistä. Lisäksi käynnistyi Nuorten tulevaisuustaitojen työpaja -hanke (JTF-rahoitus), jonka tavoitteena on kehittää uusia toimintamalleja nuorten työelämään kiinnittymisen tueksi sekä vahvistaa nuorten työelämä-, digi- ja tulevaisuustaitoja.

Vuoden aikana säätiö jatkoi toimintansa sopeuttamista toimintaympäristön ja palvelurakenteiden muutoksiin. Erityisesti hyvinvointialueen palveluiden ja

ostopalveluiden muutokset edellyttivät toiminnan, palveluiden ja talouden jatkuvaa arviointia. Muutoskyvyn ylläpitäminen sekä uusien palvelu- ja toimintamallien kehittäminen olivat keskeisessä asemassa toiminnan jatkuvuuden ja vaikuttavuuden turvaamisessa.

Tornion Työvoimalasäätiön toiminta vuonna 2025 toteutti säätiön perustehtävää ja sille asetettuja toiminnallisia tavoitteita. Toiminnassa yhdistyivät sosiaalinen työllistäminen, työelämälähtöinen kuntoutus ja valmennus, osaamisen kehittäminen sekä kiertotalous. Toiminnan kehittämistä jatketaan asiakas- ja työelämälähtöisesti huomioiden toimintaympäristön muutokset sekä alueen työllisyyden, sosiaalipalveluiden ja elinvoiman tarpeet.

Bottenvikens Reningsverket Ab

Tarkastuslautakunta on nostanut kehitettävänä kohteena pienet raja-arvojen ylitykset viimeisellä vuosineljänneksellä. Jäteveden koostumuksen muutoksen päästölähteen/-lähteiden etsiminen ei ole tuottanut vielä tulosta aktiivisesta työstä huolimatta. Raja-arvoissa pysymiseen tehdään aktiivista kehitystyötä käytettävissä olevan teknologian puitteissa.

Tornion Keilahalli Oy

Tornion Keilahalli Oy:llä ei ole kommentoitavaa tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen.

Länsi-Pohjan hevosurheilukeskus Oy

Länsipohjan Hevosurheilukeskus Oy omistaa Tornion Laivakankaan raviradalla katsomorakennuksen, jonka kunnossapidosta yhtiö vastaa. Yhtiö on vuokrannut katsomorakennuksen Länsi-Lapin Hevosystävät ry:lle ensisijaisesti ravikilpailujen järjestämistä varten. Edellä mainittu yhdistys on vastannut ravikilpailujen järjestämisestä kolmenkymmenen (30) vuoden ajan.

Hevosurheilukeskuksella ei ole palkattua henkilöstöä. Yhteistyötä tehdään Länsi-Lapin Hevosystävät ry:n kanssa toiminnan kehittämiseksi.